

Parlamentul
Republicii
Moldova

OBSERVATOR EUROPEAN

Nr.45

Iulie 2023

*Prin cercetare și informare, spre
cunoaștere și dezvoltare*

Consiliul European a adoptat reînnoirea măsurilor de liberalizare temporară a comerțului pentru Republica Moldova

Consiliul European a adoptat un regulament care reînnoiește și extinde suspendarea temporară a tuturor tarifelor rămase în vigoare și a sistemului prețurilor de intrare care sunt încă aplicabile pentru șapte produse agricole pentru încă un an, până la 24 iulie 2024.

Reînnoirea și extinderea măsurilor urmărește să asigure continuarea fluxurilor comerciale existente din Republica Moldova către UE, ceea ce va sprijini economia Republicii Moldova. Acest lucru este deosebit de important, date fiind agresiunea militară continuă a Rusiei împotriva Ucrainei și impactul actual asupra Republicii Moldova și având în vedere că Republicii Moldova i s-a acordat statutul de țară candidată la UE în iunie 2022.

Măsurile continuă să acopere toate cele șapte produse agricole pentru care exporturile din Republica Moldova către UE nu sunt încă complet liberalizate în cadrul zonei de liber schimb (DCFTA), deoarece fac obiectul unor contingente scutite de taxe vamale: prune, struguri de masă, mere, tomate, usturoi, cireșe și suc de struguri.

Diferența în ceea ce privește acoperirea, în comparație cu anul trecut, constă în liberalizarea completă a importurilor în UE, întrucât legislația actuală suspendă toate contingentele tarifare (CT) care sunt încă în vigoare.

Regulamentul include, de asemenea, obligații de raportare mai stricte pentru Comisie și prevede implicarea Comitetului pentru măsuri de salvagardare (în locul Comitetului Codului vamal) în punerea în aplicare a mecanismului de salvagardare. Se propune un mecanism de salvagardare accelerat, care ar trebui să fie mai eficace dacă importurile produc efecte negative pe piața UE.

Uniunea Europeană

300 de noi afaceri din Republica Moldova vor fi susținute de Uniunea Europeană

300 de întreprinderi mici și mijlocii din Republica Moldova, preponderent din zonele rurale, vor primi finanțare nerambursabilă europeană prin intermediul proiectului „UE pentru IMM-uri” pentru a-și crea, dezvolta, extinde sau internaționaliza afacerile. Pentru acest lucru, Uniunea Europeană a alocat 8 milioane de euro sub formă de fonduri nerambursabile pentru cofinanțarea a șapte programe de stat de sprijinire a antreprenoriatului, implementate de Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (ODA).

Obiectivul proiectului „UE pentru IMM-uri” este de a contribui la o dezvoltare economică rezilientă, durabilă și favorabilă incluziunii și de a sprijini tranziția ecologică în Republica Moldova. Totodată, va îmbunătăți climatul investițional, capacitatea de angajare și un mediu de afaceri favorabil pentru IMM-uri, în special în zonele rurale.

UE investește în infrastructura transfrontalieră a Republicii Moldova

Vamele comune moldo-române din Ungheni (MD) - Ungheni (RO), Leușeni (MD) - Albița (RO) și Giurgiulești (MD) - Galați (RO) vor fi îmbunătățite și modernizate.

Suportul financiar va fi oferit de UE, prin Mecanismul pentru Interconectarea Europei, cu scopul de a dezvolta infrastructura transfrontalieră.

Valoarea totală a proiectelor este de 90 987 230 euro, din care contribuția Uniunii Europene este de 45 493 615 euro.

Mecanismul pentru Interconectarea Europei este cel mai important instrument al UE pentru sprijinirea proiectelor de infrastructură transeuropeană. La 9 mai 2023 Republica Moldova a devenit prima țară non-UE care a aderat la Program.

Uniunea Europeană

Summitul UE-CELAC, 17-18 iulie 2023

La opt ani de la ultima reuniune, liderii UE și ai Comunității Statelor Latinoamericane și Caraibiene (CELAC) s-au reunit la Bruxelles pentru cel de al treilea summit UE-CELAC.

Președintele Consiliului European, Charles Michel, și președintele în exercițiu al CELAC și prim-ministrul Saint Vincent și Grenadinelor, Ralph Gonsalves, au coprezidat summitul.

În cadrul summitului, liderii UE și CELAC s-au angajat să își reînnoiască **parteneriatul de lungă durată**, întemeiat pe valori și interese comune și pe legături economice, sociale și culturale solide.

Liderii au discutat o gamă largă de chestiuni pentru a consolida parteneriatul, inclusiv:

- **cooperarea consolidată în cadrul forurilor multilaterale**
- **pacea și securitatea la nivel mondial**
- **comerțul și investițiile**
- **eforturile de combatere a schimbărilor climatice**
- **justiția și securitatea pentru cetățeni.**

La sfârșitul summitului, liderii au adoptat o declarație care a fost aprobată de toate țările, cu o singură excepție din cauza dezacordului său cu privire la un paragraf, și au convenit să organizeze reuniuni la nivel înalt o dată la doi ani.

Parlamentul European

Economisirea energiei: cum reduce UE consumul de energie

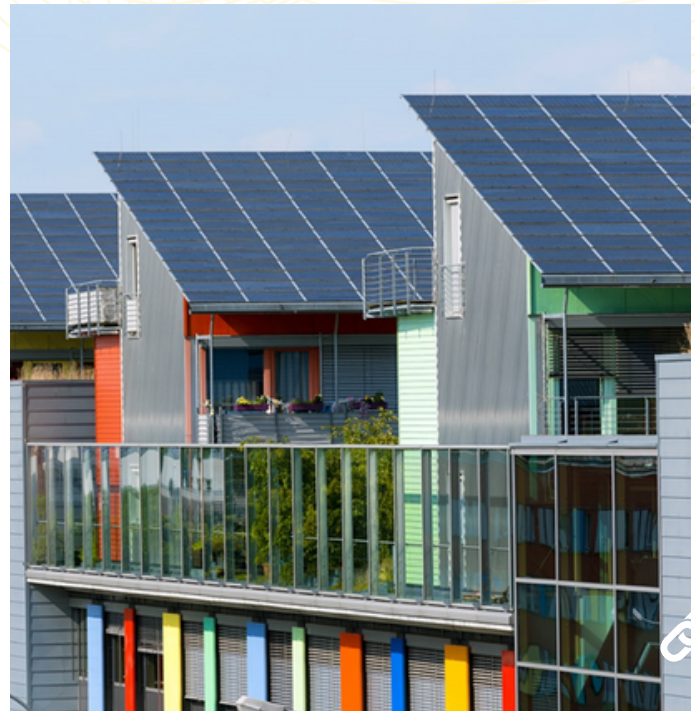
Economisirea energiei este esențială în lupta cu schimbările climatice și pentru a reduce dependența energetică a UE. Ce măsuri iau eurodeputații pentru reducerea consumului.

Noi obiective de eficiență energetică

Îmbunătățirea eficienței energetice ar putea reduce nu doar emisiile de CO₂, ci și factura anuală de 330 de miliarde EUR a UE pentru importurile de energie.

Noile obiective adoptate de Parlament în iulie 2023 stabilesc o reducere colectivă a consumului de energie de cel puțin 11,7% la nivelul UE până în 2030 (comparativ cu proiecțiile Scenariului de referință 2020). Țările UE trebuie să economisească în medie 1,5% pe an. Economii de energie vor trebui să înceapă cu 1,3% pe an până la sfârșitul anului 2025, ajungând progresiv la 1,9% până la sfârșitul anului 2030.

Pentru atingerea acestor obiective, măsurile la nivel local, regional și național vor acoperi diferite sectoare: administrație publică, construcții, companii, centre de date, etc. Eurodeputații au insistat asupra unor obiective specifice și realizabile:

- sectorul public trebuie să-și reducă consumul final de energie cu 1,9% pe an;
- țările UE trebuie să asigure renovarea în fiecare an a cel puțin 3% din clădirile publice pentru a fi transformate în clădiri cu emisii zero sau cu consum de energie aproape de zero;
- vor exista noi standarde pentru sisteme de încălzire de cartier eficiente.

Un mecanism de monitorizare și punere în aplicare solid va garanta că statele membre își îndeplinesc obiectivele.

Parlamentul European

PE a votat raportul Comisiei speciale privind pandemia de COVID-19

La 12 iulie 2023, Parlamentul European a dezbătut și aprobat raportul Comisiei speciale privind pandemia de COVID-19 (COVI) a Parlamentului European și a analizat impactul crizei.

COVID-19: foaie de parcurs pentru o mai bună pregătire în cazul viitoarelor crize sanitare

PE dorește să consolideze Uniunea Europeană a sănătății și reziliența sistemelor naționale de sănătate în vederea provocărilor viitoare.

În ultimul an, Comisia specială privind pandemia de COVID-19 (COVI) a Parlamentului European a analizat impactul crizei, a evaluat eficacitatea măsurilor luate la nivelul Uniunii Europene și la nivel național și a formulat recomandări specifice pentru a aborda lacunele și deficiențele constatate.

Eurodeputații au prezentat o foaie de parcurs clară pentru acțiunile viitoare în patru domenii principale: sănătatea, democrația și drepturile fundamentale, impactul social și economic și răspunsul global la pandemie.

Printre principalele propuneri se numără întărirea autonomiei strategice a Uniunii în domeniul medicamentelor, transparența activităților comune de achiziții publice și un control parlamentar mai puternic al legislației de urgență, atât la nivelul UE, cât și la nivel național. De asemenea, eurodeputații solicită Uniunii Europene să folosească la maximum fondurile de redresare pentru a consolida piața unică și doresc o mai bună coordonare la nivel mondial prin viitorul tratat internațional privind pandemiile.

Comisia Europeană

Europa cumpără prea multe haine. Comisia Europeană ia măsuri pentru a stopa fenomenul de fast fashion

Deputații europeni din Comisia pentru mediu au adoptat un set de recomandări privind măsurile pe care ar trebui să le ia UE pentru a se asigura că textilele sunt produse într-un mod circular, durabil și echitabil din punct de vedere social. Se dorește limitarea consumului care a crescut cu 40% în ultimii ani, inclusiv prin introducerea unui pașaport digital pentru textile.

Potrivit statisticilor, consumul european de textile are al patrulea cel mai mare impact asupra economiei mondiale, mediu și schimbarea climei, după alimente, locuințe și mobilitate. De asemenea, textilele ocupă locul al treilea în ceea ce privește consumul de apă și utilizarea terenurilor, și locul cinci în ceea ce privește consumul de materii prime și producția de emisii de gaze cu efect de seră.

PRODUȚIA DE TEXTILE

Producția globală de fibre textile aproape s-a dublat:

de la

58 milioane de tone
în 2000

la

109 milioane de tone
în 2020

și se estimează o creștere la

145 milioane de tone
până în 2030

Comisia Europeană

Industria mondială a textilelor și a îmbrăcăminte este responsabilă pentru 92 milioane de tone de deșeuri anual și se estimează că există deja 1,4 trilioane de microfibre în oceane.

Problemele generate de consumul prea mare de haine nu au fost niciodată așa de mari. În consecință, deputații europeni vor să schimbe regulile pe piața europeană a producției și comercializării de haine. Recent, în Comisia pentru mediu s-au adoptat recomandările europarlamentarilor legate de măsurile pe care ar trebui să le ia UE pentru a se asigura că textilele sunt produse într-un mod circular, durabil și echitabil din punct de vedere social.

Pașaportul digital - una dintre soluțiile pentru reducerea consumului de haine

De altfel, potrivit proiectului de Strategie a UE pentru textile durabile și circulare, Parlamentul European propune ca regulă pentru companii utilizarea de pașapoarte digitale ale produselor. Acestea vor oferi consumatorilor informații despre întregul lanț de aprovizionare, precum și despre materialele și substanțele chimice folosite. Informațiile ar trebui completate cu date privind aspecte sociale și muncă și de securitate socială.

În plus, parlamentarii doresc să instituie obligativitatea comercianților de a oferi consumatorilor, la punctul de vânzare, o garanție privind durabilitatea produselor textile și informații cu privire la modul în care hainele pot fi reparate.

Parlamentarii doresc ca Directiva privind proiectarea ecologică (125/2009) cerințe de proiectare ecologică să se aplice la toate produsele textile, începând cu îmbrăcămintea și încălțăminte, ca prioritate. Astfel, vor exista cerințe de proiectare ecologică pentru haine și încălțăminte.

Deputații europeni solicită Comisiei și statelor membre să se asigure că procesele devin mai puțin energo-intensive și mai puțin consumatoare de apă și se evită utilizarea și eliberarea de substanțe nocive în atmosferă.

Consiliul Uniunii Europene

Spania preia președinția Consiliului Uniunii Europene

Consiliul UE a adoptat noi norme vizând reducerea consumului final de energie la nivelul UE cu 11,7% în 2030, însă statele membre vor beneficia de flexibilitate în atingerea obiectivului, informează un comunicat de presă al președinției spaniole.

Statele membre vor asigura în mod colectiv o reducere a consumului final de energie cu cel puțin 11,7% în 2030, comparativ cu previziunile privind consumul de energie pentru 2030 efectuate în 2020. Aceasta înseamnă o limită superioară a consumului final de energie al UE de 763 de milioane de tone echivalent petrol și de 993 de milioane de tone echivalent petrol pentru consumul primar.

Limita de consum pentru consumul final va fi obligatorie pentru statele membre în mod colectiv, în timp ce obiectivul privind consumul de energie primară va fi orientativ. Consumul final de energie reprezintă energia consumată de utilizatorii finali, în timp ce consumul de energie primară include, de asemenea, cuantumul utilizat pentru producerea și furnizarea de energie.

Toate statele membre vor contribui la atingerea obiectivului general al UE. Acestea vor stabili contribuții și traiectorii naționale orientative în vederea atingerii obiectivului în planurile lor naționale integrate privind energia și clima (PNEC). Proiectele de PNEC actualizate trebuiau depuse în iunie 2023, iar planurile finale vor trebui depuse în 2024.

Ziua Mondială a Populației

La 11 iulie, a fost marcată Ziua Mondială a Populației. Data a fost stabilită în 1987, atunci când populația planetei a ajuns la cinci miliarde de oameni. Iată 5 fapte diverse despre populația globală:

- În 12 ani populația globală a crescut de la șapte la opt miliarde.
- Va dura aproximativ 15 ani – până în 2037 – pentru ca populația mondială să ajungă la nouă miliarde, semn că ritmul general de creștere a populației globale încetinește. Rata totală de fertilitate în UE este de 1,53 copii născuți per femeie, iar în Republica Moldova de 1,73.
- În timp ce speranța de viață a crescut din anii 1950, decalajele dintre țări nu se reduc suficient de repede. În țările cu venituri mici speranța de viață la naștere este de aproximativ 63 de ani, cu aproape 10 ani sub media globală. Speranța de viață în Republica Moldova este de 69 de ani, în timp ce în UE atinge 80 de ani.
- Cu aproape 5% mai multe femei decât bărbați în UE. La nivel mondial se nasc mai mulți băieți decât fete (la fiecare 100 de fete născute, sunt aproape 106 băieți în UE și 110 în Republica Moldova), dar femeile trăiesc mai mult decât bărbații aproape peste tot în lume.

În 2023, mai mult de jumătate din populația lumii trăiește în Asia. India și China, fiecare cu peste 1,4 miliarde de locuitori, sunt cele mai populate țări în prezent.